

Obrazložitev Akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje

Agencija za energijo (v nadaljevanju: agencija) je na podlagi tretjega odstavka 19. člena Zakona o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov (Uradni list RS, št. 44/22, v nadaljevanju: ZOTDS) zadolžena za izdajo Akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (v nadaljevanju: akt).

Akt določa metodologijo za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje, s katero se določa način oblikovanja izhodiščne cene toplote kot najvišje povprečne cene, na podlagi katere distributer z lastno proizvodnjo toplote, distributer in regulirani proizvajalec toplote v skladu z merili in mehanizmom iz metodologije oblikujejo cene toplote za daljinsko ogrevanje. Regulacija izhodiščne cene toplote za daljinsko ogrevanje se izvaja na podlagi upravičenih stroškov, torej stroškov, ki so nujni za opravljanje gospodarske javne službe distribucije toplote in regulirane proizvodnje toplote.

Akt sestavlja pet smiselno zaokroženih poglavij:

- V splošnih določbah sta opredeljena vsebina akta in pomen izrazov.
- Drugo poglavje predstavlja metodo regulacije, strukturo cene toplote, ki jo distributer z lastno proizvodnjo toplote in distributer zaračunavata odjemalcem, in strukturo cene toplote reguliranega proizvajalca toplote. Opredeljeni so tudi upravičeni stroški, ki se pokrivajo s ceno toplote, in merila za njihovo določitev. Prav tako je določena zaveza distributerjem z lastno proizvodnjo toplote in distributerjem, ki izvajajo gospodarsko javno službo distribucije toplote na sistemu, na katerem je priključenih manj kot 500 odjemalcem, po obveščanju agencije o regulaciji njihove cene toplote.
- Tretje poglavje določa način oblikovanja in izračuna izhodiščne cene toplote, ločeno za variabilni in fiksni del izhodiščne cene toplote, ter način izračuna povprečne cene, ki ju morajo distributerji z lastno proizvodnjo toplote, distributerji oziroma regulirani proizvajalci toplote izračunati pred začetkom opravljanja dejavnosti in k njima pridobiti soglasje agencije. Akt v izjemnih primerih omogoča tudi spremembo tako izračunane izhodiščne cene toplote, pri čemer morajo zavezanci k spremenjeni izhodiščni ceni pridobiti soglasje agencije.
- Četrto poglavje opredeljuje prilagajanje posameznih elementov izhodiščne cene toplote spremembam upravičenih stroškov. Tako lahko distributerji z lastno proizvodnjo toplote, distributerji in regulirani proizvajalci toplote zaradi spremembe upravičenih stroškov uveljavljajo spremembo variabilnega in fiksnega dela izhodiščne cene toplote pod pogoji, ki jih določa akt, in o tem obvestijo agencijo.
- V prehodni in končnih določbah je določen rok za obvestilo o zavezanosti k regulaciji cene toplote za izvajalce gospodarske javne službe distribucije toplote na sistemu, na katerem je priključenih manj kot 500 gospodinjstev odjemalcev, prenehanje veljavnosti splošnega akta agencije in začetek veljavnosti ter uporabe akta.

Vsebinsko akt glede na veljavni Akt o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (Uradni list RS, št. 2/17 in 44/22 – ZOTDS, v nadaljevanju: veljavni akt) ne prinaša bistvenih sprememb in ne vpliva na izhodiščne cene toplote, h katerim je agencija že dala soglasje.

Najpomembnejša sprememba v predlogu akta se nanaša na način določanja izhodiščne cene toplote, kadar se ta v izjemnih primerih spreminja. V veljavnem aktu se osnova za določitev spremenjene izhodiščne cene toplote veže na načrtovane upravičene stroške poslovnega leta po letu oddaje zahteve za izdajo soglasja. Agencija ugotavlja, da je načrtovanje upravičenih stroškov problematično tako z vidika zagotavljanja poslovnih načrtov kot tudi z vidika realnosti načrtovanja. Zato agencija v tem delu v predlogu akta predlaga spremembo. Osnova za določitev izhodiščne cene toplote bo namreč izhajala iz delno realiziranih in delno načrtovanih upravičenih stroškov časovnega obdobja, ki bo enako poslovnemu letu, v katerem bodo zavezanci spreminjali izhodiščno ceno toplote. Smiselno enako se bo določala tudi povprečna cena toplote. S to spremembo želi agencija odpraviti vpliv tveganosti načrtovanja za leto vnaprej, kar je še posebej pomembno v trenutnih nestabilnih razmerah na trgu z energenti. Hkrati pa bo način določitve spremenjene izhodiščne cene približala načinu prilagajanja posameznih elementov izhodiščne cene toplote spremembam upravičenih stroškov.

Ostale spremembe v predlogu akta se nanašajo na manjše popravke za odpravo določenih nejasnosti oziroma zmanjšanje administrativnega bremena za zavezance za regulacijo ter uskladitev terminologije z ZOTDS.

Osnutek akta je bil v javni obravnavi od 15. novembra 2022 do 1. decembra 2022.

Kot odziv na predlog akta v javni obravnavi je agencija od petih predlagateljev prejela skupno 25 pripomb.

Sekcija za daljinsko ogrevanje (kot eden izmed predlagateljev) je v okviru javne obravnave podala predlog za uvedbo plavajočega časovnega obdobja pri prilagajanju posameznih elementov izhodiščne cene toplote spremembam upravičenih stroškov. Agencija je na podlagi prejetega predloga omenjeni pristop preučila in oblikovala posvetovalni dokument, v katerem je predstavila svoje stališče do omenjenega pristopa z vidika njegove systemske uporabe in z vidika potrebnih aktivnosti zavezancev za regulacijo in agencije pri regulaciji omenjenega pristopa. Na podlagi odziva deležnikov na posvetovalni dokument predloga uvedbe plavajočega časovnega obdobja ni sprejela.

Pri pripravi akta je tako upoštevala dve pripombi, 22 pripomb je zavrnila, k splošni pripombi je podala pojasnila.

Akt bo začel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se bo začel 1. januarja 2024, razen 22. člen akta, ki se bo začel uporabljati z uveljavitvijo akta.

V Mariboru, 27. septembra 2023